

gahstis no trona, Spanijai arī gan vēl peedereja leelas kolonijās, bet Angli jau pamāsam bija usmetušies wifās pasaulē juhrās par lungeem un pastahwigi tihloja, kopā ar Amerikaneem, sagarot Spanešču waru, kuras wini eenihda to neschēhlības un katotizības deht. Kad 1810. g. Wenezuela (Deenwidus-Amerikā) sadumpojās pret Spaniju un wifneests Bolivarš nonahja Londonā, luhgt palihdību, Angli un Amerikāni pabalstija dumpinees, zitadi pehbejeem gan neubtu laimejees atswabinates no Spanijas. Anglija un Seemel-Amerikas Saweenotās Walfstis finams bija arī pirnās, kuras atfina atswabinato koloniju patstahwibu un peedabuja pee ta ari zitas Eiropas walfstis. Presidents Monrojs isleetoja šo gadijumu, lai 1823. gadā istaidrotu, ka Eiropas walfstīm ne-efot nelahdas teefības eemaištees Amerikānu dorishanās, nedsi arī turpmat dibinat tur lahdas kolonijas. Pehz wifu šo zihnuu keugam, kas malfaja Spanijai mifligās sumas un daudsi tuhstoschu zilweku, winai bija palitufchos no wifam kolonijam, par kuzām Spanešči ar lepmumu teiza, ka tanis saule nekad nenoreet, — tīfai wehl Kuba, Portoriko un Filipinu salas. Bet ari šchis augligās salas daudsmāf kahrtigaf paherwaldot Spanija buhtu warejuse eewahlt mifsu bagatības. No Angleem nu tagad gan bija meers, bet drihs sahja Amerikāni meht azis uf bogato Kubas salu, kas atrodas netahlu deenwidās no Seemel-Amerikas Saweenoto Walfstju krafa. Kubā tātšču rāfchoja tīf daudsi zūfura un labāto tabafu pasaulē! Wef tam Kubā bija wehl daudsi tuhstoschu wehrgu un šchis lehtāis darba spēhls patihlami kairināja Seemel-Amerikas semes ihpafschneefus. — Jau šchā gadu simtena widū Seemel-Amerikas Saweenotās Walfstis dibinājās daschās beedribas, kas luhžoja weizinat nemeerus starp Kubeefcheem un iplattija domas, ka Saweenotām Walfstīm japeefawinotees Kuba. No 1850. gadā sahlot ischēhlās salā wairakahrt dumpis pret Spaneefcheem, bet tas tīf arween apspēests. Pa šchā laitu Spaneefchi bija mantojuschi pee Kubeefcheem arween leelatu eenaidu, sewifschēf kad Kubeefcheem wehl usfrahwa malfat wairaf simtu miljonu Spanijas walfstis paradu. 1870. gadā waldiba atzehla wehrdību, kas atkal wairoja semes ihpafschneeku naidu, jo zitus tahpus štrahdneefus newareja sadabot, Indijaneefchi nedereja un Kineefchus bija gruhiti atwest. Saweenotās Walfstis tihloja arween wehl pehz Kubas un 1858. gadā pat gribeja Kubu atpirt par 30 miljonu dolaru, bet Spanija nebija ar meeru. Amerikaneem pabalstot ischēhlās Kubā 1868. g. no jauna dumpis, kas wiflās 10 gadus, tomehr tīf apspēests, jo Spanija aifschūtija pa šchā laitu turw ne mafaf tā 145,000 wifrus. Kubeefcheem Spaneefchi apfolija eewest daschās reformas un generals Martinefs Kampofs, kas ar teem bija slehdīs meeru, ari pehz eefpehjas luhloja pīlbit folijumus. Kubas labfahjiba sahja augt. Lai zil nezil apmeerinatu abas pufes, Spaneefchi eerihloja starp Kubu un Seemel-Amerikas Saweenotām Walfstīm Mihwatu tirdsneefstū fatifkmi; šchis folis gan turwināja Kubu ar Ameriku, bet Spanijai waf lihdsēja. Spanija pastahwigi turwināja sawu isfufschānas polītīfā Kuba. Iščēhlās tagadejais karsch starp Spaniju un Seemel-Amerikas Saweenotām Walfstīm. Dumpis Kubā sahās jau 1895. gadā. Dihwaināf stahwofli tagad atrodas Anglija, senfena Spanijas eenaidneje. Angli gan preezajas lihds ar Amerikaneem, ja lahda no leelām Eiropas juhrās walfstīm teel isfufschināta, tomehr nopeetnee walfstīwihri newar bef ruhpeem noluhlootees uf Seemel-Amerikas Saweenoto Walfstju wareno augfchanu. Kā Spaneefcheem Kuba, tā war tīf Angleem atrautis wimu peederums Seemel-Amerikā — Kanabā. Ja Angli ari beedrotos ar Amerikaneem, tad tas notītu wairaf aif bailēm no pehbejeem. Bihna gan wehl naw galeji isfchirta, tomehr weena leeta jau staidra: Spanijas koloniju seebu laifs beidfees. Ja ari Kuba taptu pilnīgi patstahwiga, wina tomehr buhs apstahlu spēesta wairaf waj mafaf peefleetees Seemel-Amerikas Saweenotām Walfstīm. Tahds

pat listenis fagaiba Portoriko salu, kura laifam tīf pilnīgi peeweenota pee Seemel-Amerikas Saweenotām Walfstīm. Ja Spanijai ari isdodas Filipinu salas wehl lahdu laifu paturet, labums tomehr tai nelahds neubus, jo isdewumi neatmalfafees. Spanija neprot saimneefot, ta sawās kolonijās nelad naw kahrtigi ismantojuse dabifstās bagatības. Wina gan prata apspēest un semi noplizinat, bet ne to aplopt un kahrtigi saimneefot. Ka tahdai laupifschānas sistemai drihs jabeidfas, ka tā newar ilgi rihlootees, to tagad peedfshwo Spanija. Ar uswareto tautu apspēefchanu un isfufschānu nezil tahlu newar tīf. — Waj Amerikā Filipinu salas stahfees Spanijas weetā, waj Japana waj lahda zita Eiropas walfstis, waj ari wairafas, waj pat šchis salas eeguhs pilnīgi patstahwibu un neatkarību, kas to lai fin teift! — Ar laifu tomehr, kā leelas, Filipinu salas klūs patstahwīgās. Iščetrus gadu simtenus pastahwejuse Spanijas pasaulē walfstis, tagad winas gals nospēests; tagad ir peenahfufe deena, kad Šabelas un Ferdinanda pehzahjeem atlīfs tīfai wairis panihfufe walfstīna Eiropā.

No eekschjemes.

a) Waldibas lectas.

Par Widsemes gubernas fabrifu inspektoru finanschu ministriš ezechlis inscheneer-utekniki Iwanu Salitščewu. (W. G. A.)

Widsemes gubernatora kanzelejas direktora wezafais palihgs Amatneeks pa-augstinats par koleģiju sekretaru. (W. B.)

Ostrochows, se wifschu usdewumu eerednis pee Widsemes gubernatora, pa-augstinats par koleģiju afešoru. (W. B.)

b) Baltijas notikumi.

Semkopju eewehribai.

Muitas nobelki par semkopības maščinam un mahstligeem mehleeem, ka zeen-lastaji jau sīna, pa dašai pawifam atzelti, pa dašai eewehrojām pamašinati. Šchee jaunee nosajijumi stahjas spēhā ar šchā gada 1. septembri un beidās ar 1903. gada 18. decembri. Eewehrojot to apstahli, ka šchim litumam buhs finams eespaids ari uf muhfu semkopību, apluhstefim šche drufstu tuwal wina nofshmi.

Kreewijā, sewifschēf winas eefschējas gubernās, manija jau no laifa gala, ka bef laifa un klimata mainam semkopībā no leela eefpaida semes peeteefschēf laba un rāzjonela, uf zil nezil sinatnifsteem pamateem dibinata apstahfchāna. Kreewijā eewahlt no druwam sem weenadeem apstahfsteem daudsi mafaf, neta zītās semēs. Un tas noteef tahdeht, ka mafajeem semf-pjeem naw pa leelafai dašai eefpehjam eegahdatees sawu laulu un druwu apstahfchānāf dīfšu rihfus, tahdeht, ka uf schādneem eewedameem wairāteem, tā ari uf dīfšū un ischugunu wispahri bija uflitās augstas muitās. Jo mafaf semi topi, jo mafaf ta īdod augst! Naw jau ari, finams, japeemirli, ka Wefschkreewijā daschās apgabāls daudsi masgruntneeku, kureem truhsti pawifam neefl ween grības, bet ari saprafchānas, sefot laifa garam, peefleetees ari semkopības jautajums laifa garam, nopeetnām scholaitu prāfbam.

Kas atteežas uf semkopības apgruhitafchanu augsto maščinu muitu deht, tad par muitās pašeminafchanu waj atfelfchanu semkopības ministriš eefneefsa luhgumus wairakahrt neefl ween semstu fapulzes, bet ari daschi atfewifschēf semkopij. Semkopības ministriš peefuhitija wifus schādus luhgumus finantifchu ministriš, tahdeht ka šchis jautajums atteežas ari uf walfstis eenehumeem un isdewumeem, pee kam tas no sawas pufes peebilda, ka pehz wina domam neubtu derīgi atzelt pawifam muitu uf wifam semkopības maščinam un rihfeem, tahdeht ka schādus maščinu fabrifāzija iplatas pee mums, Kreewijā, arween

jo wairaf. Turpretim, kas atteezotees uf tahdam mašchīnom, kuras Kreewijā nemoj nepogatawo, tad uf tām noderetu gan, pehz ministra domam, muitu pawifam atzelt. Šchis leetas apspēefchānai ezechla pee finantifchu ministrišas sewifschu komifšju, kura tad ari peefrita semkopības ministra domam, tahdeht, ka jaunee lituma nosajijumi neubti neaifstar tagadejo Kreewijas muitās litumu pamata pringiju, proti fargat eefschēmes ruhpeezību no ahriemes konturenzes.

Pehz jaunā lituma muitās nobelki naw jamalfā par sefofcho mahstligu mehflu eewefchanu: florkaliju, maltu Stāfšurtes sahli, ischilt-falpeteri, sehweku stahbo kaliju, sehweki saturofcho karboniju, wifadās sahles, kuras leeto pret wihna augu un zitu auglu fofu flimibam, kā ari par fahleem, kuri satūra wara arsenifu.

Par kufamo maščinu un twaifa arllu lokomobīlu eewefchanu muitapafeminata uf 50 kap. seftā (75 kap.) par pudu.

Pawifam atzelta muita par pļaujamu maščinu, labības seenamorihfu, twaifu arllu, ahbolimā kufamo maščinu, seena grofitajām, kartupeku tihritajām, pulwerifeiu mehflu sehjejam un daschām zītām maščinam un wīnu dašam, bef tam ari peena zentrifugas un wifās jaunās waj pahrlabotās maščinās, kuras eewed mušejas waj ismehginajumu stāzijas. Par wifu zitu, šche neminešu, semkopības maščinu referiwu dašu eewefchanu pafeminata muita uf 75 kap. (50 kap. seftā). Eewedot statīnu tuhlu seefchānas maščinu, war ari eewest bef muitās uf maščinās 30 pudu Manilas kanepaju schuores.

Naw to schāubitees, ka schādhi atweeglinajumi nepaliks bef sawa eefpaida ari uf muhfu masgruntneeku un aiftruntneeku laufaimneezības atihhību, lai gan, talfnību wairaf, wini nahf wifwairaf tīf leelafām saimneezībām, leelgruntneekem par labu.

Kas atteežas uf Kreewijas laufaimneezības maščinu ruhpeezību, tad tai šchis litums nelaitēs, jo augsto muitu eewefchānai nebija uf šchu ruhpeezības saru tā tā se wifschā eefpaida, kas rebjams no tā, ka no 1890. gada, tad šcho litumu eeweda, laufaimneezības maščinu fabrifu stāits auga lihds 1895. gadam wifā Kreewijā tīfai par 12 un rāfchojumu wehrtiba zehlās no 5,080,000 rbf. tīfai uf 9,607,000 rbf. Turpretim laufaimneezības maščinu eewefchāna no ahriemem auga weenā augfchānā, neluhfojotees uf augsto muitu, kas apgruhitājā laufaimneezības maščinu eewefchanu uf ahriemem. 1890. gadā eeweda laufaimneezības maščinās 2,519,177 rbf. wehrtībā, turpretim 1894. gadā jau par 5,193,768 rbf. Ari mahstligu mehflu eewefchanu nešpehja augstās muitās mafinat: 1890. g. eeweda schādus mehflus — 3,305,000 pudu un 1894. g. jau 4,289,000 pudu. Weidfot jaiifata tīfai wehleschānās, lai muhfu semkopij isleetotu šcho atweeglinajumu jo leelā mehraf!

Welanās bafniza. 2. augustā šchīni gadā tīf eefwehītā Welanās draudfes jaunā bafniza. Šchā bafnijai līfa pamata almeni 1896. gada 15. septembri. Bafnizu zehla buhwmehtars J. Brauera tgs par 10,300 rbf. no plehsteem almenem un keegeteem. Šchi ir Welanās draudfes pastahwefchānas laifa jau peekta bafniza.

Welanās draudse peeweenota Tīfas draudsei. Abas winas teel apfotās no weena mahjtāja, kufsch notura deewfapofchānu weenu fwehtdeenu Tīfā, otru Welanā. Pee Welanās draudfes peeder Lijuma, Sinole un Mašlu muifcha. Bafniza atronas Lijumas pagafā. Agrafī schi draudse un bafniza faulfas par Lijumas draudsi un bafnizu, bet nu jau wairaf nekā pūstotra gadufimtena teel faulfā par Welanās draudsi. Kā šchis nošautums zehlees, naw staidri finams. Weji kaudis stahja, ka lahdi no wezajām bafnijām bijis weenu jumts, waj falmu jumts

kufsch daudsi darbojees ar šcho jautajumu, sewifschu eefpaidu aifstahja tas apstahlis, ka lihds ar zilweku ziwifschānās atihstifschānos ari schās bailes pee wineem pawairojas. Pee senlaifu rāfneefceem newar naw fastopami tahdi airahdījumi, kas lihdsinatās tagadejā apgāifmotā gadufimtena zilweku baillibai. Stenli pehtijumi wīnu paherleezinajuschi, ka jo lahda tauta wairaf isglīhta, jo leelā mehraf tā padota tahdai frīdēbaillibai. Daudās Afrihas un Austrālijas tautinas pa wifstiprāto pehrtona laifu nododas trofchānāneem preeleem. Daschās Austrālijas jiltis iseft uf lauku, salafās weenā pūhli, lez, dejo un dīeed pa sībina un pehrtona laifu. Daschi plehģij swehri, sewifschēf lauwas, tihgeri, leopardi un panteri pat stiprāto pehrtona laifa paleef jautri, kamehr suni, sewifschēf isfabas suni, pafsehhyjas sem trepem waj sem gulfas, lihds lo atfkan pehrtona spēhreens. Dr. Stenli pehz daudfu gadu eewehrojumeem tīfai pats pee sewis, kā ari ziteem zilwekeem, nahjis pee tahda spēreduma, ka baigāis stahwoflis, lahda zilweks pehrtona laifa, isfchaidrojams zaur magnetifsmu, to fajuht stipraf tad, ja nerwu sistema wairaf atihstijufes.

60 miljonu leelā mantojums. Pofihnamais sprahstoschās weelas, dinamita, atradejs, Alfreds Nobels, nowehlejis wifu sawu 60 miljonu kronu (apm. 36 mil. rublu) leelo mantību Stoholmas uniwersitatei un sinatnu akadēmijai, lai pabalstītu un wezīnātu ar šcho nandu daschadu sinatnifstū un fozialpolitifstū jautajumu isfchēfchānu. Melāifa brāhtu behrneem, finams, schādus testamenta nosajijums neubtu nepatīfa un tee zehla fuhdību, mehginādami testamentu apgāhst. Naw finams, lahds buhtu bijis šchis prahwas panahfums, bet tagad uniwersitate un sinatnu akadēmija apschēhlojufschās pafchās par mireja tuwākeem palatpalizejeem un nospreedufschās ismafkat katram no wineem weenu miljonu kronu. Šchis notehmums nahf spēhā, tīflihds karalis wīnu apstīprina.

Seeweefschu fšāifafais wezums. Jau sen un daudstahrt laudis fribdejušchees par to, lahda wezumā seeweetes wifstāifafas un wifspemihligafas. Weidfot tātšču ispehtifis, ka tas ešot tā ap wīnu 30. dīshwes gadu. Wehsture peerahda, ka wifās seeweetes, kuras sawa stāifstuma deht flamenās, atradufschās sawam 40. dīshwes gadam stahhafu, nekā sawam 20. gadam, kā peemehram Helena un

Kleopatra, kad tās bijufschās tā fahot uf sawas waras augstāf palahpeena. — Rahda literarīfā weefību wafarā wāzāja reis lahda 17 gadu weza stāifstule rāfneeku Walfsafu, tahdeht gan wifsch uflawejotees tīf labprahst to damu stārfā, kuras ja-ufftatot par „passē“, t. i. par noseedejušchām? — Walfstis uflattija wispirms stāifsto jautataju nepfotchi un sahja tad no frīds fmeetees. Tet atbīdi tas nepalifa parādā, wina nopeetnee, labi pahrdomātee wabrbi bija sefofchee: „waruhst, ka wifās šchis leetas nosfehpusmās, ka 20 gadu wežām mettenem wāzāja patif, kamehr 40 gadu weza seeweete zenfchās pate patif. Wezafās seeweetes nepeewest wis, kā to daschi domā, zaur sawu meefas waj gara ihpafschību parahdīfchānu ween, bet ari zaur to, ka winas prot isweizīgā weidā panahst to, ka ta wihreefcha labās un krahchānas ihpafschības, kuzam wina grib patif, parahdas weenmehrf wiflabatā gāifmā. Wihreefchi wif wairaf waj mafaf godfahrigi; wini gan taur dot sew pahzības no peewizīgām, gudrām seeweetem, bet tīfai tad, tad pehdejas mahf peedot farunat tahdu wīreenu, it ka winas buhtu tās, kas teel pamahjtās... Tīfai tahdās gadijumās wihreefchi juhtas omulīgi un ufsturas labprahst šcho seeweefschu krahdbuhne.“

Waj wihram par seewas ufsturu gabdajot jagahdā ari par winas mahstligem sobeem? Šchis jautajums bijis nežen jaiifschēf lahdam Austrijas teefneefim. Rahda fihrtigotāja seewa apstellejuse lahdam sobu ahrlam mahstligus sobus par 150 florineem (apm. 90 rbf.). No šchis sumas tā 50 florinu (apm. 30 rbf.) aifmalfajuse, bet palitufchos 100 florinus (apm. 60 rbf.) sobu ahrlis welfti gādijis. Wan tas peefuhitijis fundsef rehfinus, gan luhdīs, lai wina famalfā ar labu, bet nelas nelihdsējis, beidfot bijis jagreechās pee teefas un jafuhds apstelletajās wihrs uf ta lituma pamata, ka wihram tātšču jagahdā par sawas seewas „ufsturu“. Bet apfuhdētāis wihrs atkal airahdbija uf to, ka wifsch naw nekā apstellejis un tā tahdeht winam naw ari nelas jamalfā. Teefneefs fāfa: „bet ar schādhi aifbīdināfchānos juhs gan nekā nepanahfseet!“ — „Mahstligee sobi tātšču ir luhfus (gresnības) leeta un waj tad man jafamalfā par latru leetu, to mana seewa aif gresnības lahres apstelle?“ atbīld apfuhdētāis. — „Bet fuhdētāis apgāhwo, ka juhsu seewai bijufchi mahstligee sobi nepeereefchāni wajadfigi, lai wina waretu

ehdeenu fasmāzinat un fagremot.“ — „Ja, bet winaf bija ari agraf prāstāf mahstligi sobi, otruš, tīf dahrgus eš newaru famalfat.“ — „Bet pīmee sobi nebija pilnīga sobu rinda,“ teiz teefneefs. — „Wihreeshofli winaf jau ari bija wehl dabiftee sobi,“ teiz apfuhdētāis. — „Bet kad un šchee dabiftee sobi ir silti?“ fāfa teefneefs. — „Nu, tad manai seewai wajadjeja līt wīnus plomber (peepīldit) un ne wis pīkt man aif muguras tīf dahrgus mahstligus sobus.“ — „Naw jau seewai weenmehrf wajadfigs sawam wihram to isfchāstīt, to wina dara,“ teefneefs fāfa. — „Ja, bet mahstligi sobi nepeeder pee „ufsturas“ un ari ne pee „ahrlu palihdībās“, teiz apfuhdētāis. „Un ka manai seewai wehl teefchām bija pafchāf sawi sobi, tad wina mahstligos sobus apstelleja, to eš waru peerahdit,“ teiz apfuhdētāis un noleek uf teefas galda wairaf sobu. Pūblifa fmejas, ka lutinata. „Mahstligi sobi,“ wihrs peebīst, „neateezās, pehz manām domām, nemoj uf wefelības fofschānu.“ — „Zufsu dīshwes beedrene ir knapi 30 gadus weza,“ teiz teefneefs, „un tahdeht te jaeewehro ari wehl ziti apstahli, nekā pee 70 gadu wezas damas... Schādās gadijumās wihri nemehtsi pa laifam no isdewumeem sawu seewu deht atranteem un eš domāju, ka ari juhs to newareseet darit.“ — „Ja, eš esmu maš weifalneeks,“ teiz apfuhdētāis „un tā h d a seewai naw tīf dahrgi sobi wajadfigi.“

Weidfot teefneefs ufāzina abās partijas, lai fālihgstot ar labu. Tas ari noteef: tīrgotājs apfolas nomalfat pa mefnefcheem 60 florinus (apm. 36 rbf.) un sobu ahrlis ir ar meeru. Tā tad — Austrijā, jadomā, waj wifās seewas, kuru sobini sobojatt, apgāhdās few bef wihra finas un atkaujas labi padahrgus mahstligus sobus! Wihram tātšču seewa — „ja-ufsturu!“

Augstprahtigis wezpūfīs. Londonā nomīza nesen sahds bagāts wezpūfīs, kufsch nowehlejis wifu sawu mantu tām 8 damām, kuras winām dīshwe dewufschās — kurwi! Lai nedomatu, ka wifsch testamentu taitot naw bijis ishtri „rīftīgs“, tad schim nosajijumam peelīts krahf sefofschs pafstaidrojums: „Atraidot manu bīdināfchānu, šchis damas fagatawoja man meerigu, ne no fahdam gīmenes ruhpeem netrauzetu dīshwi un pelna tahdeht pīlntā mehraf to pateizību, kuru eš winām zaur šcho parahdu.“

fakam welenam noaudis un tadebt ņhi bāniza noņautā par Welanas bānizu, bet warbuht, ta ņhis noņahtis jau- naks nelā noņautums.

Wifai wezu ņnu par Welanas bānizu un draudņ mums naw; tikaņ huņtreņa ņintu gadu atpaņat eņpehjam ar wehņtūres paņiņbņibu luhtotees, tā tad ņauņim to par pirmo Welanas bānizu, kura bijuņe ap 1600. gadeem un 1643. gada atraduņes tahta ņahwoņti, ta bijuņe beņ lan- zeles un beņ logeem. 1667. gada zelta otrā Welanas bāniza, kura 13. augustā 1702. gada, „lara laikņs“, no- dedņinata. Draudņ nu palikuņe 27 gadus beņ bānizās. Pa ņho laiku deewalkoņņana notureta lahta zema pee Gaujas (jeb aņ Gaujas, laņtam Apņņalduņs).

Tani paņchā 1702. gada ari Tirsas bāniza nodedņi- nata un toņreņajis Tirsas mahjitajs Piels, kureņ abas draudņes aptoņis, ņaguhņtis un aņweņtis uņ Wolodgu (1708. g.). ņhini laika — 10 gadus — nahjis uņ Welanu Peebalgas mahjitajs deewalkoņņanu turet, lihdņ 1724. g., no kura laika atņal ņahjis nahņt Tirsas mahjitajs.

1729. gada tikuņe gatawa treņchā Welanas bāniza, bet paņahwejuņe tikaņ 21 gadu, jo ta nodeguņe. Returā Welanas bāniza zelta un eņwehņita 1752. gada un pa- ņahwejuņe grandriņ puņotra ņinta gadu. Winu nojauza 1896. g., lai waretu uņzelt ņho tagadejo jauno bānizu. Tā ta ņhi zetortā bāniza wiņilgal ņahwejuņe un winas laņmetis mums ņlaidraņ paņtredeņam, tad paņawefimees pee tās ilgal un apņtatņim ari toņ ņrahdneelus, taņ winā darbojuņeņes.

No teem aņtonpadeņmit mahjitajem, taņ ņrahdaņuņchi Tirsas-Welanas draudņs*) no 1600. gada lihdņ muņhu deenam, peemineņim tikaņ pehdejos 4 mahjitajus, tambeht, ta winu darbi, no muņhu laiku ņaules apņpņhdeņi, mums labat paņņinami. Warbuht no wezwezajem mahjitajem bija daudņi „ņawa laika“ ņpehzi ņrahdneekt, tad te- mehr par wineem naw droņchu ņinu un dņihwes gahjumņ ņetohņohņs Stendera wahredņs iņņajis: „Winaņ ilgi dņihwojņ

No 1893. gada ņrahdā ņhe mahjitajs Adolfs Kun- dņinņch, kureņ wehl jauns. No wina mehs daudņ to ņagaidi- jam. — Peemina ma tikaņ buhtu wina ruņpiba maņo dehrnu mahjibas koņņchana un ņhis tagad uņzeltās jaunās bānizās buhwes wezinaschana.

Nu wehl peemineņim pehdejos 4 Welanas draudņes ņtlotajus un ehrgeelneelus.

Jahnis Gruntals, kureņ no laudim wehl tagad teel peemineņis tā dņeewalkoņņanas lopejs, jo „wehl tagad dņeewalkoņņ Gruntala meldeinas“ — ņata wehņchi — bijis ilgalu laiku Welanā, mahjitaja Porta laika atņahjās no ņtlotaja weetas, paradija pehdejos muņņcha gadus un mira Lejas- zeemā. Apglabats taņ Welanas lapņs.

Peters Behrņinņch bija ņtlotajis un ehrgeelneels mah- jitaja Porta laika un bija tāpat tā mahjitajis meera lopejs un mihtotajs. Nomira ar treeku Welanas draudņes ņtlotā. Apglabats Welanas lapņs.

Andrejs Wiņinņch, kureņ tikaņ nepilnņs 2 gadus Welanā ņabijis, nomira jaunibā, bija iņhā laika toti eemihloņis; ņewiņchi muņņas lopejs, no kura daudņ to ņagaidija. Ap- glabats Tirsas lapņs.

Karlis Tarņeers ņrahdā wehl tagad.

Apņtatņjuņchi iņņumā pagahņni paņawefimees wehl pee jaunās bānizās.

Tā ta ta pate ņchimbriņņcham tikaņ wehl no aņreenes pilnigi gatawa, bet eekņchā wehl ņrahdā, tad peemineņim jaunās ehrgeles, kuras paņchureiņ teel eewetotas, krona lukturus, kuri dahwinati, ja nemaldos, no Liņumas un Sineles muņņchu iņpaņchneekem, swanu (taņ maņņā 500 rbf.) un dahwinats jaunajai bānizai no wihra, kureņ Welanas draudņe, ņewiņchi Liņumā, buhs ilgi peemina. . . Wehņņim swana baņņi Welanas draudņe atņal jaunu laņmetu e- ņwanit:

„Preeku loi neņ wina ņlana
Meer u lai taņ wiņpirms swana.“
Aņņrahzneeks.

beehchi ween pretotees paņrņehlu ma algas — 4 kap. — ņamaņņai, lamdeht nereti ņar to un paņrņehluju notikuņe ņihwa wahrdū maina. Tā ari 26. jūnijā ņ. uņ ploņta uņņahjis parasto wahrdū ņaru ar paņrņehluju, kureņ par ņawu paņalpoņumu praņijis ņamaņņu. Galu galā, tad ņ. touehr leedņes maņat, paņrņehlajs iņnehmis iņ ta rateem 1 mahzimu tabaņas. Par tahtu paņrņehlaja patwaribu un nezeenibas parahdijumu pret amata wiņru, ņ. loti noņtaitees un drahtis paņrņehlajam ar pahtagas ņahju un galwu, no lam ari pehdejais ņaduņmojees, paņampis uņ kraņta guņloņchu, apmehram 3 zollas reņnu ņoku un ņad uņ peepraņijumu, „waj maņņaji waj ne?“ tizis atbildes „ne!“ paņrņehlajs ņwehņis ņ — am ar min. ņoku pa galwu ar tahtu ņparu, ta pehdejais tublin ņatimis uņ ploņta un aņumirkt biņis pagalam. Drihņ aņteiguhņes polizija paņr- ņehlaju apzeetinaja un tagad taņ ņagaida ņawu duņmu neņawaldņchanaņs auglus. Noņņņais ņ. bija wihrs paņchņs iņehka gaddņ un atņahja ņewu un 6 nepeeauguhņes behrnņs, kuri ņaur ņho noņchehlojamo gadijumu jaude ņawu gahdneeku.“ (B. W.)

ņkrundas draudņe, tā „Lib. Btg.“ ņino, Kur- jemes generalņuperintendentņs eewedis par mahjitaju ņ. ņon Weeningenu.

No Salenceekem. 2. augustā muņhu draudņes dņeewalkoņņanas beedriba beedribas telpās iņrihtos Rigas Lat- weeņchu teatra alteera Brihwoeņka ņga wadibā ar daņchu Rigas un Jelgawas Latweeņchu beedribas alteeru peebali- ņchanaņs teatri, kur dabuņim redņet Rudolfa Blaumana paņr- ņrahdato 4 zehleeru tautas lugu ar dņeewalkoņņanu „Muņhu dakteris“.

No Leepajas. Adolfa Alununa 18. un 19. jūlijā tureenes Labdaribas beedribas telpās ņarihtotās teatra iņ- rahdes, tā mums ņino, bihņchās labi apmekletas un atra- duņchās, tā to ari weetejee laņtraņti aplezina, publikas leelu peekriņchana. It ņewiņchi pirmā iņrahde „Labi ņil- wehņ“ eeguņuņe ņtatitaju ņimpatiju. Adolfa Alununa ņgs un wina meita Marija wairakņabrt iņņauti uņ ņtatuņes laukā. Ari ņiti ņpehti atraduņchi peekriņchana.

Leepajā 18. jūlijā, tā „Duna-Btg.“ ņino, gluhchi nodeguņe Hagena un Soldani laņņetu ņabrita, kura ņrah- daja lahdas 300 perņonas, pa leelakai daņai ņeewetes.

No Salas pagasta (Jaunņelgawas apr.). Leetus, weenuhr leetus — dņird wiņās malās ņemtoņus gauņcha- mees. Ari laņtraņtņs waj iņņatrā ņinojumā no lauleem peemin ņchis wafaras bagatigo „debeņu raņu“, kura aņ- ņaweja ņewu laika nopiant, noplauto eewet, lihdņ lahehr galigi ņapuhdeja un ņchur un kur kartupelus un wafaraju noņņihzinaja. No ņcha gada labibas, rahdas, wiņtuplakti mums buhs noauguhņi rudņi. ņlaktee ņeebri tomehr ap- ņola dot gan daudņ ņalmu, bet maņņes maņ un ta pate, ja ween leetus neapņtaņņes, daņchom labam tapņ laukā iņ- beebņeta.

Par iņglitibu runojot mums jāzeņch ņuņu. ņhe paņreht gadu beņmit beņ jehthohdas manamas pahmāinas. No laika gais jauna wairabi apmērtuņe Wiņerigas tribe ņeemas pagasta ņtlotā, tad wehl reņi — toti reņi — lahdņs pahņis aprinda waj pilņchās ņtlotā un — deņigan. ņat, ņņina, to wehņees tu wehl? Ir jau ar paruna, ta olai neberot buht gudralai par wiņtu. Gan pehrngad pa- gasta aņņņahwiņ ņahņa paņņpreest, ta deretu weenu no pa- ņahwoņcham pagasta ņtlotam paņrņehņiņt apgaņņmoņchanaņs ministrijas 3 klaņu ņtlotā, bet daņchi ņahjās tam preti, pamahzidami, lai neņņenotees pehņ augņtam paņauligam leetam. Taņchu buhtu metaiņniba, ja iņglitibas ņinā Salas pagastu noņahdinatu kaiminu pagasteem paņat. Tikaņ ro- ņigatu garu un buhs — labi.

Sabeedribas gara pawifam ņhe trubņti. ņehņab- ņchates pilņchā, kura atronas grandriņ Salas pagasta paņchā widi, gan daņchabrt bibinatas beedribas ņem da- ņchadeem noņautumeem, wairat ņchubtu ņwehņti ņwinigi atņahņi, augņtas laimes iņņautas, bet lihdņigi no ņalnas jau paņchņs pūmpurņs aņņtoņteem ņeedineem beedribas weena pehņ otras drihņi ween nohņņti. Kur waina — waj di- binataņi eekņatņjuņchi par beņņemigu ņeedot ņawus publikas beedribas paņelņchanaņi lihdņ laimes uņņautumņs daudņinatai diņchenibai, waj lozekņi un aptahrine, pehņ peedņihwojumeem jau eepreekņch paņrņehzinaņi par ņchabtu beedribu laizigu iņnihziņu un tadeht atturigi — to negribu iņņchņrt, jo laira pufe, pa laņtam, miht uņwelt wainu otrai wirņi.

Beigās newaru atņahņt neņteņtu, ta Salenceekņi pelna atņinibu par ņawu ņingro uņraudņibu par ņagteem ņirgeem, kuri aprinkņ ņagti un top „ņtapiet“ paņri ņehņabņchatei. Iņpaņchi atņiniba peenahņas weetejam pagasta wezajajam, energņstajam ņtaustina ņgam. Pehdejā pūsgadā Salas ro- beņchās ņakerti 5 gadijumņs ņeptini ņagti ņirgi, kuri nodoti iņpaņchneekem atpaņat. No teem 16. jūlijā diwi ņirgi, kuri iņrahbijās Wirņchu Behrņgaleekņchņs ņagti un tikaņ 3 deenas wehņlat atņal weens ņirgs ņņņchān pagastā ņagņis; pehdejo pagasta wezajais pats ņakehriņ, bet ņagņis aņ- ņchmauzis prom.

Draudņes garigas wajadņibas iņpilda ņrūbā tehws, kureņ ari plaņchakai publikai paņņņņams ņaur ņawu ņpediku grahmatu „Deewa namņ“. Deht meehņigam laitem greetņas pee aņrņteem, kuri dņihwo ņhe wiņapahrt: ņehņab- ņchate 3, ņrihsburgā 2 un ņtufmands — 1. Beņ tam mums wehl ir weens paņchahdņinatis aņrņis — ņahda „mamma“, kuras ņlawa un drapes paņņņņamas ari aņrpus pagasta. Wejee, „labee“ laika! ņit ilgi wini turpinajas! Ada Ms.

No Tufuma. Eewehrojot, ar lahdem ņoleem zitas pilņchās gahjuņchās uņ preekņchu, ja-attņht, ta Tu- tums daudņam palizis paņatā. ņahņņņinot winu ar aptahriņi, jalezina, ta ta wairat to panahņuņe atņihņibas ņinā. Lai minam tikaņ Dņchuhņņes un Irlawas apga- balus. Tufumam wehl buhtu daudņ taņ wehņejams. Pawifam maņ wehriba greesta uņ elementaro iņglitibas paņneegņchān nabahņigalam aprindam. ņas ari ruņpejas par pilņchās un winas peederumu uņtoņņchān. No pil- ņchās bibliotekas wehl newaram ne domat. ņahņpechānās par pilņchās uņplauņchānū buhtu ņagaidama no pilņchās paņchahdņibas, bet tur wehl maņ paņchahdņibas, tur wehl manama waj pilnigi neņuņtība. Ne meli, ne taņņabās un pateehņas wajaņchana tiņ breeņmigi ņaitigi progrefam un at- tihtņibai, ta neņuņtība, garigas dņihwes trubņtums un donu eemigņchana. ņlawenais Anglijas ņiwilņizajās wehņtūres

Welanas jauna bāniza.

un walar nomiris.“ — No mahjitaja Kubbes wezi kaudis ņin ņahņit, ta taņ biņis darbigs un ņingris, un ruņpejees lai kaudis mahjitos „grahmatā“. Par mahjitaju taņ dņih- woņis no 1778.—1799. g. — No ņiņchera, taņ dņihwoņis no 1817.—1821. gadam, ņahņta, ta taņ miris „aņtra nahwē“ un deeneņmeita tikaņ paņpehjuņe eefauttees: „zeenigņtehwņs noņrita.“

Tā tad eefahņim ar mahjitaju ņchillingu, kureņ ņrahdajis no 1822.—1835. g. — Tani laika mahjitajiba bijuņe pilnņds ņeedņs un to ņchis mahjitajs aplaroņis gan no kanzeles ņpediņņs, gan ar rakņteem, gan kaudis ahrpus bānizās mahjibams. No wina rakņteem druktas weens ņpediņņs, taņ ņagņis Jahnu deenā bibeles ņwehņtņs Tirsas bānizā un kura ņewiņchi aprahņ kaudis, taņ ņabrautuhņchi Jahnu nahņi no tuw“ un tahtuma pee Tirsas aivotina dņee- dinatees gan uhdeni dņeewalkoņņ, gan tani uhdeni maņgada- mees, tā ari uhdeni lihdņweidami ņlimeem ņilweleem un loņpineem. ņchis ņpediņņs peekņtis par peekņtumu Treņja iņdotam „Latw. draugņs.“

Katweeņchu draugu beedribas rakņtu kraņjumā no ņchillinga ņarahņtiņs apzerejums „Par mahnu tizibu“, kura aprakņtiņs tahts burwis ņmeiņis un wina darbi. Wezi kaudis par ņchillingu ņin ņahņit, ta taņ biņis ņpehziņs un leela auguma un tani laika, tad kaudis gahjuņchi uņ „ņlto ņemi“ wiņā ņpehņā no kanzeles ņaujis: „Atgreeseņs Iņraeņl, atgreese- ņees!“ ņchis wahrdus wehl tahtu no bānizās wareņis dņirdeņt. Miris puņmuņņchā, apglabats Tirsas lapņs.

Wina pehņnahjeņs, mahjitajs ņchahņs, ņrahdajis no 1838.—1854. gadam un wina wahredņ wehl tagad dņihwā peemina un godā turetņs neween ņhini draudņe, bet wiņā Widņemē taņ paņņņņams ņaur ņawu „Pirmo laņņchanaņs grah- matu“. ņchaga darbiba plaņchā un iņņumā naw aprak- ņama. Peemineņim wina tā ņtlotu zehleju un lopeju, tā ņchuhņibās aptarotaju, tā ņtūmibas un newainibas aņņ- ņahwetaju, tā bahrinu un grubdeenu draugu un nenog- uņtoņchu ņawas pahņleezibas ņtudinataju.

Jauku peemina mahjitajam ņchahņam un Welanas bānizai zehņis Apņņchū ņehņlābs rakņta „Wezā bānizina“. Mahjitajs ņchahņs miris Wirtenruņē pee ņehņim un apglabats ņehņu lapņs.

Wiņilgal ņhini draudņes ņrahdajis mahjitajs Ports, 39 gadus — no 1854.—1893. g. ņchis mahjitajs ņewiņchi peeminams tā meera lopejs. Wezuma deht taņ atņahjās no amata un uņ Rigu aņņgahjis nomira 1895. g.

*) Par Welanas draudņi runojot aņņweem Tirsas draudņe lihdņ jamin; ņchis draudņes ņawenotas (ņaur mahjitaja A. Peholza gahdibu) jau 1669. gada un no ņha laika teel aptoņtāja A. Peholza mahjitaja, kureņ Tirsā dņihwo. Paņchā ņahņumā ņhi Liņumas jeb Welanas draudņe, taņ ņahņahwejuņe no Gaujas tūmā eņoņcham muņņcham un pagasteem, peederuņe pee Peebalgas draudņes un tikuņe no Pee- balgas mahjitajem aptoņta. Tirsā toreiņ peederuņe pee Gulbeneņ, wehņal atņahņita un ņawenota ar Welanu.

Walfā, tā „Walf. Anz“ ņino, Rigas apgabaltees ņriminalnodata 21. jūlijā iņteņņaja ņuhdibu par tam 17 perņonam, kuras bija apuhdņetas, ta winas ņcha gada 3. maĶā pee Dņepalna bānizās, mahjitaju Treu u eewedot, pretojuņchās preekņneezibai. Ap pulņtien 10 walarā pa- ņņudinaja ņreedumu. 13 dalibneeki noņoditi uņ 1 mehneņi polizijas areņtā, weens nepeeraudņis — uņ 10 deenam tur- pat un 3 apuhdņeteet attaiņnoti.

No Tihnuņcheem. ņen neredņeti weeņi, Iņchigani, ņahņ muhs wiņadi apgrubhinat, gan ubagodami, gan ņag- dami, tā nu kuro reņi labaki padodas. Peenahņigam e- ņņahdem gan wajadņeja uņ to greest ņawu uņmanibu un ņchņs „tumņonus“ aņņahdat uņ wina ņemi.

Leetus, leetus un atņal leetus lihtņ grandriņņ katru deenu, tā no Jahneem ņahjis. ņahņe bija noauguņe wa- rena. Beņ ņeens jahahņch pa leelakai daņai ņapuwis ņchuhdņs, jo noplantu newar pat diwi trihs nedetas dabut rofā. Wafarajis pa-audņis tā ta preeņs to redņet un apņola bagatigu raņchu, ja tikaņ leetus mitetos.

Walmeeerā ņcha gada 20., 21. un 22. augustā buhs Widņemes aņrņtu kongreņs.

Rigas apfahrtne, tā „Rig. Rundņch.“ ņino, tahts jauns ņilweņs apmekleņis daņchās mahjitaju muņņchās, kur uņdeewes par mahjitaju ņchwargu un tad laipno weeņ- mihtibu atmaņņajis ar ņahdņibam.

No Weņteenas. Weņteenā tagad lahdas 2000 dwehņeles un labdi 1000 nodoklu maņņataji. ņchejeenes pagasta namņs jau no laika ņiba ņipri ņagranuņis un buhtu ņelams no jauna. Tā lahdas nedetas atpaņat ņakrita pa- gasta nama weranda. ņapulzes deenās kaudis ņpeehņi ņahwet ahrā. Naw wiņeem telpu. Pogahjuņchā gada gan jau pagasta wezajais Brahlēna ņgs eekņņinaja ņautajumu par jauna pagasta nama buhwi. Wiņmas wajadņetot wezo namu peelahņit, bet weli. Daņchi pat iņteņņuņchēes, ta tikaņ iņrihwera deht eņot jauns namņ ņajet, jo preekņch ņcheem eņot wehl labņ taņ pats wezais. — Muņhu darbigs pa- gasta wezajais A. Brahlēna ņgs iņredņets par weenu no teem Widņemes deputateem, kuri braults uņ peeminekņa at- ņlahņchanaņs ņwehņteem ņaram-Aņņwabinatajam Aekņandram II. Maņņawā.

Rigas-Meņņawas un Baltiņas dņeņņzeta wezajais aņrņis Dr. Romanons ezejņs par ņikolaja dņeņņzeta aņrņtu.

ņlof par nodoklu waldeņ lozekņeem uņ nahņtoņcheem 4 gadeem apņņiprinati mahjās iņpaņchneeki Augusts Plezņs un Augusts Starpiņņch.

Limbaņchņs par nodoklu waldeņ lozekņeem apņņipri- nati: Eduards ņaupings un Martiņch Bergmans.

No Leentscheem. Uņ Gaujas paņrņetama ploņta „Peelits“ 26. jūnijā notizis ņetohņņs ņleptamibās atgadi- jumņ: „Weetejā pagasta wezajā palihņs ņ. braunā no ņehņu nedetas ņirgus mahjās. Winam biņuņe eeraņcha

faraktitājs Belle faka: „dodeet mums mullības, dodeet mums malbus, dodeet wīsu, kas jūms patīst, bet tikai pajāgajet mūs no fastinguma, kas ir tas aukstais garš, kas tin tumšā mušū dabu. Garīgš fastingums līdšigi rūhsai maitā zilvēsus, patāiša traulas wīnu gara dahmanas, leel nowišt wīnu spēhteem, padara wīnus nespēhtīgus, ja, pat nomahš wīnu gribu — zihnitees preefšh kaisnības.“ Kā uš to patihstamu gribu norahdit uš Tulumā atwehro stototaju biblioteku. Stototaju biblioteku atwehra 1897. g. 21. dezembri un wina atrodas Tulumā waldbības elementarstolas telpās. Tagad waram jau pahrsatit wīnas darbibu pīmajā pusgadā. Bibliotekā atrodas pawīsam 86 gramatas — 125 rbt. 20 kap. wehrtibā un 3 šurnali. Bibliotekas inventars 40 rbt. 5 kap. Bibliotekas manta pawīsam kopā 178 rbt. 25 kap. Wīfus šhos līdšjektus fagahdajūshas priwatpersonu publes. Šhini sinā šhe godam jamin Tulumā pilsehtas stolas inspektora Juscho un elementarstolas preefšhneeta Kremana lgu nopelni. Zaur mineto lgu darbibu bibliotekai ir eenahstufchi 176 rbt. 6 kap. No lastaju peedalschānās malšas eenahstufchi 20 rbt. 31 kap. Bibliotekai pawīsam 18 lastaju. No bibliotekas grammatam wairat lastija sefoshus rāstus: Tolstojā rāsti lasti 20 reiš, Turgenewā — 15, Gontšarowā — 14, Doštojewšā — 13, Belinskā — 11, Gogotā — 10, šurnals „Образование“ — 7, „Миръ Божій“ — 6, Ušchinskā rāsti — 6, Rodowosowas „Eiropas tautu dšhwe“ — 5 reiš. Gēwehrojot labos panahstums, apsolis biblioteku pabalstīt ar trona līdšjektēm. **R i r u s.**

No Dignajas. Dignajas dšheedāšanas beedriba šha gada 12 jūlijā Kanepu Grikpela lga mahjās isrihtloja teatri ar sefojochu deju. Israhdija A. Benjamina slatu lugu „Wiglā“. — Nestatotes uš siltu un leetaino laitu, publikas bija eeradees deesgan daudi. Pate israhde norisnājas publikdš teigami un dšhwi. 21. jūnijā šhi pate beedriba pee Dignajas mahjitaja muišchas isrihtloja „šatumu swebstus“ un amelletajus eesprezināja ar daščām dšeminam, kuras tika nodšedatas lopeji no Livanu un Dignajas dšheedatāju foreem. Divas pirmās dšeemas beš tam wehl tika pawaditas no weetejā ragu un slihu muiškas lora. Wīfus šhos trihs lorus wada un pulžina ap sewi Sinepa lgs. 2. augustā Dignajas dšheedāšanas beedriba isbrauks „šatumds“ uš Liginisheem pee Griwas. — k. —

c) No žitām Kreewijas pusem.

No Livanem (Witebskas gubernā). Livanu meests pehdeja laika stipri ween usplaukt. Kur agrat rehojas tīlai fabrikušchas toku mahjeles, tur tagad pazetas pat diwstahiwu muhra mahjas. Kur agrati bija tīlai weena pahrdotawa, tur tagad ir nahjis klahs dešmit pahrdotawu. Wejee tirtotaji waid un subrojas, ka jaunee tirtotaji teem atnemot maish, jaunee tirtotaji atkal preezajas un wejos tirtotajus meerina, teikdam: jo wairat buhs tirtotaju, jo wairat buhs pirzeju. Ka tonturenje Livanos peemehmufe manamu wirseenu, to war nowehrot it femiškči pee šhe dšhwojochkeem Schiddeem. Agrati Schidšs, peisafus glaudibams, meertigi sehdeja fawas bodeles durwis un pazeerigi gaidija uš pirzejeem un pahrdewejeem, jo sinaja, ka tee netur neaistrees, bet tagad Schidšs — it femiškči tirtus deenās, žeturdeenās — ja wajadšes tam to pirti, pawadis pahrdeweno no weena meesta gala līdš otram un taulesees līdš beidšamam, bet, ja wajadšes tam to pahrdot, tad pat ees pirzejam uš eelas preefšhā, kersees tam pee swahršu sluhra un willdams pee sewis eelšhā, teišs, peemehram: „kaimin, pee manis ir dabujamas wislabatas un lehtias šitšes.“ Preefšh apahrtējeem eedšhwojateem šhi tonturenje naw par siltu. Wīsu, kas ween til teem ir atļiees pahri, wini war pahrdot dahrgati un eepirkti lehtati. It femiškči pahrtikas weelas — tā sweests, peens, ogas, lartupeli, gata u. t. t. te teel treemi famafatas. Tas žetas no tam, ka Livanos diwas fabrikas (weena siltā, otra želulosas) un netahlu no Livanem atkal diwas — weena Zargradā (želulosas) un otra Menki (korsetu taulinu fabrika). Wīšās šchinis ischetras fabrikas strahdā ne mafums strahdneeku, tūri gandrihs waj wīšas ehdamas weelas eepehr no lanžineekem, pa leelakai datai no kursemneekem, tūri šhe eemantojūshči pirzeju labwehlidu žaur fawas prezes labaku israhdāšanau un tihribu.

Garigā sinā Livanu meests ari usplaukt, bet ne wīšai; gadu 11 atpatal te bija tīlai weena weeniga tautas stola un 11 reibinojochu dšheerenu pahrdotawas. Pehž tam bija trihs stolas (žeturto stolu ari dšhbrās atwehri pagahjujochu gad' siltu fabrikas ihpāšneeks, bet neatwehra) un diwas reibinojochu dšheerenu pahrdotawas (abas trona). Tagadeja laika ir atkal tās pašchas trihs stolas un ischetras reibinojochu dšheerenu pahrdotawas (slahst peenahža diwi barona Korša traakteeri). Kad bija trihs stolas un diwas trona šchānada pahrdotawas, tad Livanu meestinsch bija itin klūs, bet til līdš peenahža slahst diwi traakteeri, šahša wīš eet atkal pa wežam, t. i. tāpat, tā toreiš, tad bija weena stola un 11 reibinojochu dšheerenu pahrdotawas.

No šhebeedrigas dšhwees Livanos wehl maš kas manams. Schidš dšhwo par sewi, Wahzeeschi — par sewi, Latweeschi — par sewi. Ar wahrdu šahst, tairis dšhwo par sewi un preefšh sewis un ja lahdeis lahdi šanahst lopa, tad weenmehre ijnahst weens no diweem: waj nu dšer, waj spēhtē lahrtis. Lai daudš maš šho neubšchānu nowehrstu, tad gadus diwas atpatal Livanos nodibināšas fawwatiga ugunsdšhejeju beedriba. Šhi beedriba šahla pulžinat ap sewi wīšas Livanos dšhwojochas tautības, kas beedribai ari pa datai laimejees. Līdš šhim Livanos wina paspehjuše isrihtlot jau diwas „šatumu balles“ un eegahdat preefšh ugunsdšheješanas wajadšigās leetas, drihsumā tā nodomajuse želt femiškču namu ugunsdšheješanau leetu notišchānat.

Warschawā lahda priwatahstetawā, tā „Warsch. Dnewn“ sino, pee lahdas šlimnees isdarita operazija. Šlimnees eelšhā abrišs aiimirts operaziju standšinas. Šlimneesi no operazijas, šinams, labuma netahda. Wina nihlitoja, možijas ar leelam šahpēm, beidšot tai šahša plūhtl šhinis un ta nomtra. Līhki usšahchešhot israhdijas, ka operaziju isdarot šlimnees eelšhās aiimirts operazijas standšinas. Melais dehs aheštu apšuhdejis.

Sonišā Kaarasjoki uwwumā, netahju no Norwegijas robeščam, Tanas upes šahmupišču un strautu dibinā ušeets šelta.

No Smolenskas. Laitkrasti nostahsta par sefošho eerashču Smolenskas gubernā un tuwalā Kreewi-Leišču apgabala: tur isloše 4 reiš gadā jaunawa. Lofchu pawīsam 5000 un winnešt, jaunawa, tīlai weena pate. Kam nu laimejas jaunawu „eelošet“, tam wina japrež līdš ar wīseem 5000 rubkeem, kas lofes pahrdodot šanahstuchi, jo latra loše malša 1 rubli. — Kad winetajam jaunawa nepatihst, tad tas atdod šawu wininawu žitam, kuram jaunawa patihst, bet uš 5000 rubkeem wīsam tad naw neshahbas teešības, tee paleel jaunawai. Bet kad jaunawa leegtos eet pee wīnas „winnetaja“, tad augščā minete 5000 rubki dalami weenlīdšigās datās stary winnetaju un „loš“, t. i. jaunawu.

Simferopoles aplahrtne, tā „Krimst. Westn.“ sino, aitu gani noštufchi lahdu fawadu ischuhstu, kura bijuse 2 arščinas gara un 2 weršchotus rešna. Galwas wīšh un mugurā tai bijušchas ašas spalwas.

No Karfowas. Laitkrasti nostahsta, ka tur nesen lahda žema basnija šalalati 75 gadu wežš wrehtēis ar šawu tīlai — 16 gadu wežu līghawinu. Lai gan šchahdi atgahdijumi loti reti, tad tomehre par teem šchad un tad dšhrams. Pawīsam šawada un wīšadā sinā interefantā turpretim fchis laulības preefšhweštūre. Preefšh lahdeem 50 gadeem, tad bruhtgans bija wehl jaunš gardes ofižeris, wīnš eemihlejš, fawa tešwa muišhā atrašdamees, lahda žema jaunawā, kura patlaban tā bija beigufe Karfowas seewešchu gimnāšiju. Bet littenis nebija lehmis jaunajeem laudim apprežetes: ofižeris tika aišuhrits uš Kautāšiju, tur tas ari šahija wešelus 50 gadus. Seewešchu tas newareja eerešjet ne ažu galā un behga no tam. Behrn tas atšahja deenastu un pahrnahža dšimtenē. Israhdijas, ka wina Tanu bija wežati preefšhweštū apprežēt drihš pehž wina aišbraušchānas lahdu wežu, bet bagatu un šlopu kara mantu pahrwaldes eerešni. Ar šho žilwešu Tana bija šahšhwojuse meiteniti Helenu. — Šhi isangufe leela un apprežetees lahdu nabaga studenta. Kad wīnai peedšimufe meiteniti, to nosaulušchi wezmahšes wahrdā par „Tatjanu“. Kad Tatjana bijuse 4 gadi weža, tai nomirušchi abi wežati. Meiteniti peemehmis audinat lahds žema tirtotajš, tā ka mantības pehž wežatu nahwes nepalžis nelahdas. No eesahstuma tirtotajš par šawu aubšču meitu wehl žit nešt ruhpees, bet wehslat tas apprežees, radušees pašcham behrni un bahrenitei šahjis klahšes it gruhti: tai bijušchi japadara wīsgrubtatee mahju darbi. Wežais lairewīs usmellejš fawas jaunības līghawas meitas meitu un bijis ne majumu pahrsieģis par to, žit loti meitene līdšsinajūšes fawai mahšes mahtei. Senu, senā, širdi dšiti apraktā mihleštiba usleesmojuse atkal no jauna. Tam nenahjees gruhti atdabut meitenti no tirtotaja un nemt pee sewis, muišhā. It Karfowas tas peemehmis stototaju un meitene tūse it labi pastolota. Pehž gada laika agratā pelnu rušše pahrdwehtūšes jaunōs, bagatōs aplahstōs par šhāstū un daitu jaunawu. Un tad wežais generalis tai isstahstijis fawas jaunības mihleštības stahstu un jautajis, waj wina negribot tapt fawas mahšes mahšes weitā wīnam par dšhwees beedrent, tad jaunawa neteifuse wēš „ne“, bet atšimuseš, ka ari wina šawu labdari mihlot. — Pee altara abi isstahšees it laimigi: līghawa šhāstijūšes weenmehre it mihli ažiš šawam līghawainim, kuraš isstahtees wehl ir šhals un isurejees pilnigal pehž jaunēša.

No Uraleem. Laitkrasti nostahsta, ka tur isžehlees gandrihs tabds pat — šelta drudšis tā Klondēitā: seemelōs no Uraleem un Drenburgas gubernā ween jau eesneegti Waldibai lahdi 800 lūghumi, lai atšahst šelta! Špelulanti, malleri, widutaji ronotees Želaterinburgā gliušči tā sehnes pehž šilta leetus. Diwi no teem nopirtušchi nesen 20 wehl nemas neapstrahdātas šelta raktuwu bedres un maffatūšchi par wīnam 400 rublu, bet tagad prašot no ahrsemneekem jau 10,000 rublu. Un ahrsemneeku eeronotees tur jo deenas jo wairat, gan Frantšču, gan Welgeeschu, gan Anglu! Wīš wini gribot Uralos eeguldit šamš lapitolus un wīst labu lomu. — Kahds žiis špelulants atkal peedahwajot šawu raktuwi par 1 1/2 tuhštošcha rublu, teikdam, ka wina esot wīšmas tuwu lahdoi žitai raktuwei, kura pehngad atrahsti atkal leeli šelta šlahni. — Tahdejadi tad wīš kerot, tā šahst, wehl gāišu ween, lai gan pate šelta rāščhāna neteefot nemas til nopeetni peefopta. — Brahu Podwinzewu leelās raktuwes nopirtuse lahda Frantšču ažiju beedriba par 8 miljoni franku (apm. 3 milj. rublu). Ari leelās platina raktuwes, kures isrot 130 pudu platina gadā, tā tad apmehtram trešču datu no wīša Uralā isratā platina, ari šchis raktuwes pahreeschot ahrsemneeku rosās. Par daščām jau šanemta rosās nauda. — Wīša Želaterinburga līdšsinotees leelai weefnizai, kura šabrauzot bagati ahrsemneeki.

Kjachtas apgabala waldot leels karstums. Wīš lault isdegot, upes isstahstot, mešchi, tundras un šepet degot.

No Rīgas.

Rīgas Latweeschu beedribas Sinibu komiššas wafaras šapulžes 17. un 18. jūnijā.

Cand. phil. K. Mūhlenbacha pehtijumi par neutra atleekam Latweeschu walodā. Indo-Eiropeschu walodās isstahstot trihs wahrdu lahrtas: wihrešču, seewešču un leetišču lahrtu (ne latru lahrtu — neutru). Neutres daudš walodās jau pawīsam isjudis, tā ir Anglu walodas un žitām un ari Leišču un Latweeschu walodās wina pehdas šadsenamas tīlai ar wežo radnečisfo walodu peepalīdšību. Ka Latweeschu walodā šhi wahrdu lahrtā pateščam bijuse, to šarp žitu leezinot apstahstis, ka pehdeja usglabahjūšes Sen-Prūšču walodā. Peemehram a l u s (wihrešč. lahrt.) žehlees no wežatās Leišču walodas formas a l u s, wehl wežatās Sen-Prūšču a l u (neutres); m e d u s, Leišču m e d u s, Senprūšču m e d d o (neutres). Pa leelakai datai neutres Latweeschu walodā pahrgahjis wihrešču lahrtā, bet dašči wahrdi ari seewešču lahrtā, peemehram d a r w a. Lahdas peemehrus referentis mineja garu rindu un usstahdija jautajumu, lahdeht Latweeschu waloda šho lahrtu šaudejuse, bet Sen-Prūšču usglabahjuse. S a n d e r a domas, ka tas notizis žaur Igaunu walodas eespalību (lahdeht ka daščas Igaunu žiltis, līdšbeeschi ar Latweescheem šafusščas) esot atrādāmas tā neperahditas. Pehž J. S c h m i d r a do-

mam turpretim neutres isnihjis Romānu, Anglu, Danu un Leišču walodās tapehž, ka diwi gramatīšas lahrtas laika strahwā šafusščas weenadā formā. Galotnem atstahstot, panihšwe weena no gramatīšam lahrtam. Tālab ne-efot to šchaubitees, ka Latweeschu neutru isstahduse newis Igaunu waloda, bet formu šafšana, tāpat tā žitās walodās.

Referatam sefoja dšhwas debates. Cand. phil. J. Endselinšč aishrahdija, ka pehž Schmidta hipotetes Leišču wahrdu a l i s esot deesgan nedroschi peenem par neutru, to referentis tomehre darijis. — cand. phil. D a m = b e r g s atkal isteiza šchaubas, waj neutres pawīsam lahdeht Latweeschu walodā bijis. Wīšmas tas ne-efot nelur weerahdītis un ari Mūhlenbachs wina wehl ne-efot pahrlēzinajis. Warot jau ari buht, ka Latweeschu waloda esot wežata, neta Šansrita waloda un neutres žitās walodās ir tīlai lahda jaunata forma, ar žiteem wahrdēm — žehlees tīlai wehlatōs laifōs. Lektorš W e l m e atšaužās, ka tad neutram wajadšetu buht ar garām formam. Bet esot ari neutri beš galotnes. Latweeschu waloda žehlufes no Indo-Eiropeschu walodās, kura dalotees isstahstusēs wairat šarōs. Leišchi un Slahwi žehlufes no weenas leelakas lopaš: Daščas formas Latweeschu walodā usglabahjūšas loti wežas, bet žitās ari radušchas wehlatōs laifōs. Šchim pašahdrojumam ari referentis peefrita.

Stototaja E. Medna aishrahdijums par terminologiju psihologijā. Referentis norahdija lahdas gruhtības žetotees audšinaschānā, kurai ar žubtu un dwehfeles darbibu wīswairat darischanas, ja preefšh daščheem psihologisheem jehdseeneem truhstlot nosaulumu un preefšh daščheem nosaulumeem atkal jehdseenu. Tas loti šawejet audšeneem dot pareisu isstahdrojumu un warot ari it weegli želtees pahrsahrtumi. Ne-efot wehl nelas žeti noteitis, lahda dwehfeles darbiba šahpapot ar žubtam, lahda ar juščhānu, jautšam un šajutumu, lahdas gara funkcijas (darbības) šaprotamas ar prahtu, lahdas ar šaprašchānu u. t. t. Šchini leetā wajadšetu panahst weenoschānos. Tā ka šapulžē esot wairat walodneeku, tad buhtu loti eerejigami pahrspreest fopigi wīšus šchahdus uš psihologiju atteezochos terminus un weenotees lahdu nosaulumu šatram jehdseenam paturet resp. lahdu jehdseenu isstahdrojumu nosaulumā eetišt. Pee šchahdas weenoschānās tad ari wajadšetu palikt. Šapulžē esot til daudš walodneeku un wīnšch, Medna lgs, esot pahrlēzināts, ka tee jau wīsu buhšchot pahrdomajūshči un ka šināšchot wajadšigos nosaulumus. Bet te israhdijas, it ka šahpesechheem psihologijas kandidateem wehl nelad nebuht radušes wajadšiba latwīšči apšihmet psihologisfus (uš dwehfeles darbibu atteezochos) jehdseenus, wīšmas tee neteiza, ka weens waj otrs psihologisfus jehdseens buhtu latwīšči apšihmejams.

E. Medna lgs pat usstahdija garaku rindu nosaulumu līdš ar apšihmejumeem Wahju un Kreewu walodās. — E. Medna lgs no fawas puses šilla preefšhā preefšh šatra šinamu jehdseenu. Israhdijas, ka weenoschānās nebuht naw til weegli panahšama; cand. phil. K. Mūhlenbachs aishrahdija, ka ari lahda eewehleeta komiššija te neta newarot isšpreešt, jo tas par to galwojot, waj pee wīnas nospreeduma šahds tureschotees. Walodneeku usdewums ari ne buht ne-efot wahrdus radit, bet isstahdrot jau šastopamus wahrdus un walodās formas. No jauna wahrdus radit, tas esot rāstneeku usdewums, un tee lai dodot šatram jehdseenam nosaulumu, lahds teem israhdotees pareišs. Ja wahrdi buhšchot pareiši un eeshimigi iswehleti, tad ari wairatums tos atšhšchot par pareiseem un tee eeweefšchotees pašchi no sewis. Waloda žeešchot tilpat maš ahršus lehjeenus tā uslīstus špaidus.

Šapulžē atšahja šho jautajumu Sinibu komiššas šahrtigām sehdem.

Tad wehl cand. phil. J. Endselinšč runāja par reflektīweem Latweeschu walodā, ka dašči reflektīwi rāsttu walodā esot nepareiši atšahstati, žiti atkal usnemti no islošnem un buhtu no rāsttu walodās atkal ismetami. Ari šho jautajumu dšhwi pahrunāja, jo žiti walodneeki, tā peem. Mūhlenbachs, bija referenta domam pretim. Pee eestahija, ka gan atšauts ar islošnem lupinat rāsttu walodu, usnemti no islošnem lahds wahrdus, lahdi rāsttu walodā wehl nebuhtu, waj buhtu nepeteelofchi pareišai domu apšihmešanai. Jo tas esot walodas galwenais usdewums. Formas jau esot grofijūščas un wehl arween pahrgrofšchotees. Ja rāsttu waloda wairš neta neusnemti no islošnem, tad buhtu peenahjis wīnas fastingščhānas jehdšamiešanas laimētš. Latīnu waloda lahdeht palīkufe par nedšhwo walodu, ka tā wairš neta naw aishemufes no islošnem.

Mahitajš Johans fon Šolšs †. Rākti no 25. uš 26. jūliju nomira bijušchais Šelaba basnijas wīsmahitajš J. fon Šolšs. Melais dšimis 1828. gada 24. janwari un no 1846. — 1850. gadam študeja Jurjewā teologiju. Pehž študiju beigščhānas tas lahdu lažinu šahija par mahšstolotaju pee grafa Duntēs un 1855. gadā palika par jaundibinatās Pehšu pilsehtas draudšes mahjitaju, kura draudšē, Žehšis, tas šelmigi strahdāja gandrihs 22 gadi. 1877. gadā wīnu aizināja uš Rīgu par Šelaba basnijas wīsmahitaju un tas ari bija ew. lut. konšistorijas ložellis. 1890. g. f. Šolšs atšahja mahjitaja amatu un šawu muššcha wafaru pawadhija meerigi. Melais bija plāšči pašihstams tā teizams runatajš. Weeglas šmitis!

Redaktors teesas preefšhā. „Baltishe Monatsschrift“ (Baltijas Mehneschrafschā) redaktoram A. fon Tiedebōhlam, tā „Dūna Zeitung“ rāstta, 24. jūlijā 2. eejirtna meerteefneess Iščahschankšis peepreedis 7 deenu arešta waj 25 rubti leelu šoda naudā, par to, ka tas la drūtatawās ihpāšneeks neipšibildijis lahdu drūtatawu inspektora fon Plato lga prašbu un to, kas šchānoru grammatās eerastšams, nerāstijis Kreewu walodā.

Muleščhotaju beedribas isrihtotās šahihštes, tā „Das Pferd in Rußland“ sino, šchogad winnejušchi: barons P. fon Šeykings ar 6 širgeem . . . 8160 rbt. Šrams ar 10 širgeem . . . 5185 „ barons A. fon der Osten-Sadens ar 5 širgeem 4260 „ W. A. Borcholds ar 2 širgeem . . . 2716 „ barons D. Wolffs ar 2 širgeem . . . 1875 „ J. fon Bločs ar 6 širgeem . . . 1461 „ Žiti winnejušchi majat par 1000 rbt.

Turģija. Turku sultāns grieķes pēdējās valdības ar...

Valejas vēstules.

Veterinārsarņam P. S. Juhju raktu par min. febrgu...

Tirgus ūnas.

Riġa, 28. jūlijā 1898. g.

Riġa laiks palīdz labāk. Pēdējā laikā un vējš laika...

lap. pubā; Krievu mešču malkā 75 lap. pubā; Kuršemes 105...

Pastrītas jenas Riġā:

Table with 2 columns: Item name and Price. Includes items like Sveciņš, Maģiņš, etc.

Rudņi u 120 maģriņu pamata malkā 75 lap. pubā. Lendže: gurdēna.

Linsēklas. 7 mečri Leiču sešļu malkā 111 - 112 lap.; 7 mečri...

Telegramas.

Peterburgā, 28. jūlijā. Finanšu ministris aifbrauzis...

Berlīnē, 9. augustā (28. jūlijā). Bahju ķeizaram...

Parīzē, 9. augustā (28. jūlijā). Spānijas galvas...

Spaņijā meču un iedevē: Grāfs Platē. Atbildēģe redaktori:

Schim numuram eet Ķa fewiškē peeliķums lihdj A. Millera...

Maus sobu ahrstēģanas kabineļs atwehrtis no plstī. 10-1 pūdēnā...

Poliklinika abdas un dšimuma slimībās, starj zitu, imelleģķana...

Prakt. ahrsts Lewitas, Riġā, Stahru celā Nr. 8.

Kl. Ljuria, prakt. ahrsts, Riġā, Greģņecku celā Nr. 11.

Gobu ahrsts Dugo Gotliebs, penem iģēnas no pulstī. 9-1 un 3-6...

Tagad dšihwoju leelā Newas celā Nr. 12...

Gludinajums. Baltijas Domenu walde jaur šķo...

Mangal-muišķas pagasta walde, 18. augustā 1898. g.

Waldones pagasta walde, 17. augustā 1898. g.

Waldones pagasta walde, 17. augustā 1898. g.

Gludinajums. Baltijas Domenu Walde jaur šķo...

Kuršemes gubernā: Dobeles aprinkti: 1) Seņawas pagasta walde...

Waldones pagasta walde, 21. augustā 1898. g.

Waldones pagasta walde, 21. augustā 1898. g.

Waldones pagasta walde, 25. augustā 1898. g.

Rafu frogu, u 12 gadeem, no 23. aprila 1899. g.

Ingures pagasta walde, 31. augustā 1898. g.

Waldones pagasta walde, 21. augustā 1898. g.

Waldones pagasta walde, 21. augustā 1898. g.

Waldones pagasta walde, 25. augustā 1898. g.

Sudraba fabatas pulstēns, ar lehti, atrasts Doles jālā, Riġ. Latw...

35 rbl. pateizības algas tam, kas ušraģda nakti no 17. u 18. šķ. m.

Waldones pagasta walde, 21. augustā 1898. g.

Waldones pagasta walde, 21. augustā 1898. g.

133 masti, lūei atrodas Miģlgrahwī, top pahrđori...

R. L. L. B. 4-klasu meiteņu skola Rigā,

Avotu eelā (Ключевая) № 29.

Jaunu skolnieču peeteikšanas pieredzi ar 6. augustu sakot, katru deenu no pulksten 9—12 pērk pusdeenas. Peeteicotees jāpēnes vecuma zime, bazu zime un pēdējā skolas leeciba.

Uzņemšanas eksameni taps noturēti 10. un 11. augustā.

Skolas nauda par pusgadu: Ib, Ia un II kl. — 7 1/2 rbļ., III. kl. — 10 rbļ. un IV. kl. — 12 rbļ.

M. Rozenbergs.

Rigas pilsehtas krahjkase

aisdod naudu pret wehrtspapireem par mehvenām prozentem.

Lampas,

stikla un porzelana traukus un zitus preekschmetus peedahwā par lehtām zenam

A. Lejeneek & Co., Rigā, Kauf-eelā Nr. 9.

Wesstbam un godeem ishrē lampas un traukus. Lampu islabojumus isdara wisihjaka laikā.

Pehs Dresdenes akademijas metodes cerihkoti

Schnitu shmeschanas skola,

Rigā, Gertrudes eelā Nr. 29, dshw. 2,

ismahja us galwošanu wisa danu garderobju schnitu shmeschanu un peegreeschanu.

Kurši eesahkas:

15. janwari, 15. martā, 15. augustā un 15. oktobri.

Kursu laikis 8 nedelas.

Preekschneeze Adeline Gravit.

M. Ruttakas

Nr. 20, Rigā, Wehwern eelā Nr. 20,

peedahwā wisleelā iswehlē dachadu fabriku shujmaschinas.

Jokumashinas no 18 r., kahjumashinas no 35 r. sahkol.

Wislawenatās adamās machinas, turām wajaibetu atrastes laika familijā, jo winas atmal-fajas toti ahtri. Anglu, Wahju, tā ari pašā fabrikata

weloahpedi.

Leelalā schuj- un adamo machinu un welospedu islabofchanas darbnija.

Sw. Peterburgas un Berlines sagreeschanas mahklas institutās diplomētās

Emilijas Horn

stiniskā sagreeschanas mahklas skola,

Rigā, Watan eelā Nr. 9,

3. stahwā, ee-aja no masās Smilshu eelas.

Bamatiga mahziba schnitu shmeschanā un sagreeschanā pehš frantschu stiniskās metodes. Schnitu shmeschanā mahjelles fafnees gatawibu 8—14 deenās (us galwošanu). Ari us ilgatu laiku peenem mahjelles eemahju schuhshana. Stolas teesiba mahjellem ishot diplomus.

Matka par mahzibu un sistemu 15 lshds 25 rbļ. Mahjelles usnem ari dshwofli.

Rigā, Kauf-eelā Nr. 10.

Musikas Instrumentu Spezial-Magazina.

Jauns!

„Harmoniflûtes“

(masf salohams Harmoniums).

Jauns instrumentis ar pilnigu kromatistu skanu nolahrtotaju (ar wefelem un pustoneem), loti weglī eemahjams. Derigt, tā preeksch plospebles, tāpat ari bledachanas mahzibas.

2 oktawds ar gumijas

trahbu preeksch pshanas 4 rbļ. 3 oktawds ar lahju minamu pedali 15 rbļ. 4 oktawds ar lahju minamu pedali 20 rbļ. Sastahdami usleelamee preeksch 3 un 4 oktawdeni 4 rbļ.

Stolas pašmahzibai un albumi à 1 rbļ.

Heinrich Makowsky,

Rigā, Kauf-eelā Nr. 10.

Jul. Heinr. Zimmermana weefneeks,

Leipzigā, Sw. Peterburgā, Waslawā.

Ausstreti jenu rahditati par brihwu.

Manā, no waldbibas apstiprinatā peegreeschanas skola

isglitotoju dahmas un jaunelles ihā laikā ar apgalwošanu par stroderenem un peegreeschjam. Peenem ari mahjelles bet lauttahdam schuhshanas sistam us 3 mehnefeem. Manai skolai ir teesiba diplomus ishot. — Peeteiktes war pee preekschneeze.

J. Kronberg.

Leepajā, pee Annas kirgus platfā, Glajera namā (Ligus eelā Nr. 21).

Konserwu bundschus

(Schillera patenta),

lai eewestu ari tā

jastes traukus

pahrēdod par eewehrojami paseminatam zenam

J. Jaksch & Co., Rigā.

Krona Seepes

(no Medizinalwaldes apstiprinatās 1898. g. 18. aprili sem Nr. 919)

ir labatās un lehtalās preeksch wechās un saimneezibas, ihpachti eetezamas preeksch wilnas drabnu un wilnas wechās masfashanas un tā rolu seepes preeksch fabriku straboneekem. Ustet trihs reiļ masal nelā parastās seepes! Leelā mehrā aistaupa wechju, laitu un darbu!

Amerikas seepju pulweris, tā ari seepju sahles ar pamahjshanu tā jawohra, dabujami pee

Rudsroog un Burgis, Rigā, leel. Grechneetu eelā 15.

Kabatās pulkstieni. Seenas pulkstieni. Modinataji pulkstieni. Musikas instrumenti.

Selta un sudraba leetas u. t. t. peedahwā pulstentaititaju meistars Joh. G. Kundt.

Leelumā! Masumā!

J. G. Muschke

Rigā, Terbatas eelā Nr. 18,

Lampu, trauku un stikla preekschu noliktawa.

Emaljeti keška trauki, alfenida galda leetas, tehjmachinas.

Seenas un karamās lampas is pašā fabrikas, tejamā tabuma, par lehtām zenam. Lampu reparaturas isdara lehti un labi pašā darbnijā.

Seemela apdroshinashanas beedriba.

Wisangstati apstiprinata 1872. g. Matata kapitāls 1,200,000 rbļ.

lshds ar eewehrojami referwes kapitalu.

Apdroshina pret ugunsbreesmam

wisadu lufstinamu un nelufstinamu ihposchumu, prees, fabrikas u. t. t.

Agenti: Brahli Fraentel, leel. Smilshu eelā Nr. 17, Reppiena namā. Telefons Nr. 18.

E. Larsen'a

Selta u. sudraba leetu weikals tagad atrodas: Leelajā Jaun-eelā Nr. 13.

Rigā, leelā Kaleju eelā Nr. 5, 1 trepi.

Manā, no waldbibas apstiprinatā mahklas schnitu skola

isglitoto dahmas ihā laikā schuhshana un schnitu shmeschanā par pilnigām stroderenem. Ihdodu ari diplomus un galtoju par treetu mahzibu.

M. Rosenberg. Rigā, leelā Kaleju eelā Nr. 5, 1 trepi. Mahjelles no lankeem peenem ari forteli, ar un beš ustura.

J. Kronberga

welosipedu

isgatawofchianas, emaljeschianas un nileleschianas darbnija

Rigā, Kungu u. Maršal-eelu stahri Nr. 28. Ishawojumi ahtri un lehti.

J. Kronberg, Rigā.

W. Andrejewskij ahdu preekschu tirgotawa,

Rigā, Peldu eelā 27, pašā namā, peedahwā sawu bagatigo trahjumu dahjadu ahdu preekschu, tā:

- Wiolab. Pinnu soles 24 rbļ. pudā.
- Wegl. 20 " "
- Prima Wild soles 19 " "
- Schweigar, ihsti labas 17 " "
- Stipr. paštalabdas 1, 17 " r. pudā.
- Peterb. bindsoles 1, 17 1/2 r. pudā.
- Dubowa sah. galwas 80 lp. pahri.
- " schektes 3 1/2 r.
- Dachadas gamaschu wirtsas un gatawi sahhati.

Wen- un diwstobru medineeku stintes, bises, rewolweri, pistoles, strotis un pulwers, tā ari wiļi medneezibas peederumi

atrodas bagatigā iswehlē uļ lehgert agratajā Barthelmas schaujamu rihku noliktawā.

A. Leutner & Co., Rigā, Teatra bulwari Nr. 7.

Ishawojumi top kahrigi un no leetpreteekem isdariti.

Slawenats fabrika un jaunato konstruktiju shujmaschinu, adamo machinu un welosipedu leelakais trahjums.

Dürtoppa „Diana“ braujamo riteni weenigā pahdrosh. weeta.

W. Ruth's, Rigā, Nr. 25, Kungu eelā Nr. 25.

Wetanista darbnija machinu un welosipedu islabofchanai.

P. Jannsohna

stikla preekschu, fajanfa un lampu noliktawa, Rigā, Wehwern eelā Nr. 20,

peedahwā bagatigā iswehlē: stikla, porzelana un fajanfa prezes, lampas, ampeles u. t. t.,

logu stiklu wisofs seelumōs, linoleumu (korhu tepikus).

Istihojumem, wesstbam un godeem ishrē traukus par lehtu malsu.

J. Lahzis, Rigā,

tschuguna leetawa un afmenu Kaltuwe, isgatawo dachadus us tschuguna leetawu shmejoschās darbus pehš dotem muduleem un shmejumem.

Spezialitate: tschuguna, granita un marmora krusi, kapu benki, lehdos, kapu sehtas u. t. t.

Adrese wehstulem: Чугунно-лит. заводъ И. Лахиса, въ р. Пурь.

labakata dshjeveens

John Rolssen, Floridā, rec. Schim.

Winn 1895, Brons Med., Paris 1889, Brons Med., London 1883, Brons Med.

Pateesiba, — ne reklama!

Kas weklas smešket pateesi labu tabaku, sam eceizam ismechinar no jauna mihfu magasina pahrdofchana nahlfufu tabatu, par daschadam zenam, sem nosautuma

Selta swaiasne,
un papiro,

„Obraszawija“ } 10 g. 10 k.
„Diana“ (ar tihritu wati) }

„Sparr“ } 10 gab. 6 k.
„Lubimija“ }

Reela iswehle ihsto

Sawanas jigaru.

M. J. Mangubi-Tscherkes,
fencal N. Koijsu & Co.,
Rigā, Kalku eela Nr. 6.

J. Chitrick, Rigā,
pulkstenu, selta un sudraba lectu magasinas

Terbatas eela Nr. 20 un Aleksandra eela Nr. 69
peebahwa bagatiga iswehle par lehtalam zenam us galwofchamu:
Sabatas, seenas un modinataju pulkstenu, regulatorno, sehdes u. brelotus is wifada metala, selta un sudraba prezes, glihti un labi isfrabatas, alfenida prezes, eelch- un adfemju jabitatus, la: farotes, tehskarotes, zulfura dozes, kurtjuas, lufturno u. t. t.
Mlabojumi us galwofchama.
Pasfellejumus idara kabrtigi.
Pee leclateem cepirtumeem prozenti.

Abdu tirgotawa
J. Brandt, sen. S. J. Dolgow,
Rigā, Grehznecku (Sunder) eela Nr. 33,
peebahwa wifadas abdu prezes un wilnu par mehrenam zenam, it fewischi
Somijas soles
no **K. Fr. Sjobloma** fabrikas.
Raumo un Dubowa juktes prezes.

Weikala pahrweetoschana.
No 14. jultija fch. g. sahkot, mans weikals atrodas
Behweru eela Nr. 12,
pafcha namā.
Herm. Danzigers,
rakstamo un shimejamo leetu tirgotawa,
konto-grahmatu fabrika un drukatawa ar elektrisku dsinekli.

Drahts = austume
J. Ohsolin,
Rigā, Gertrudes un Aleksandra celu stuhri Nr. 31,
pee Gertrudes basnijas.
Peebahwa zeen. laulfaimneeseem un wehtijamo maschinu buhwetajeem pafcha isgatawotus stiprus
drahtu seetus un pinumus
wifados numurds un platumds arweenu gatawus dabujamus par lehtakam fabrikas zenam.

Rigas Kokwilnas Manufakturas
Sabeedriba
Strafdu muischa, pee Rigas:
Nolikawa tagad: Marshall eela Nr. 21.
Maschinas (Oshawick) schujamee deegi, dalti un krafaini ekeleschanas deegi, anshamee deegi, wate, puswilna un lampu daktis.

Wilna
no 17. marta 1898. g. atkal teek fabrika, wehryta un 2, 3 un 4 lahtam schletinata preefch selu dsiam, la ari austa wifados musturd, la: bukfins, schewiots, damu drehbes, flanelo, latati un deli par wislehtalam zenam. Tapat ari gatamu drebdi nem pretim welschana, krafoschana, schlehreschana un preefchana
Zeitera un Frey'a
wilnas fahrstuwē, wehrytuwē un austruwē,
Rigā-Tornakalna, Wehja eela Nr. 16.

Manā grahmatu un bishu drukatawa un burtu leetuwē, Rigā, pee Petera basnijas, isnadluse un dabujama schahda jauna grahmata:
Gerharda Hauptmanna
Hannele.
Sapnu dseja. Tulkojums no Aspasijas.
Waksa 40 fap.
Ernsts Plates.

Mahjibas webstules
grammatwefchana
un
Stenografija
(abtraktischana).
Kursu eelantums latra laika — pech iggadiga prakse ismechinatate teizamas metodes. Mehrens honorars — datu nomafschas.
Tuwatlas finas **prospekta** (grahmatwefchana par 14 lap. un stenografija par 7 lap. pastmarfcha).
Adrese: C. Петербургъ, Б. Ръзвйй Островъ, № 29, Г-ну Р. А. Knoke.
R. A. Knoke,
grahmatw. mahj. webstulu isdewejs un eksaminate stenografijas skolotajs.

J. Behrsinsch,
Selgawas Abtrigā, Almenu eela Nr. 18,
peebahwa bindsoles no 16 rbl., 17 rbl. un 17 rbl. 75 fap. pubā; pastalahdas no 15 rbl., 16 rbl. un dabrgati; soles 18 1/2 libdi 20 1/2 rbl. pubā.

Patkules
besmaksas tantas biblioteka isritfos
Jaan-Pattulē, 9. augustā 1898. g.:
Teatri.
Ufwebis Rudolfa Blaumana „Pasuduschais dehls“ un Ad. Allunana „Muhfu pokals“.
Behz teatra
Deja.
Spehles Awena musikas foris.
Zenas lehtas.

Adolfa Allunana
funga un wina meitas
Marijas Allunana jhdjes weefoschans,
teatra wadona **Jurjann Andreja** wadiba ar cezeenitako Rigas atcecu laipnu libhspeedafschanas.

Walkas Weefiga
beedriba.
Sestdeen, augusta 1. d., plst. 1/9 wal.:
Labi zilweki.
Sachshwes aina ar dseefaschamu 3 zehl. no A. Allunana.
Luga 8 musflas un dseefaschanas numuri.

Swehtdeen, augusta 2. d., plst. 8 wal., turpat:
Bagata frustmahte.
Joku luga ar dseefaschamu 3 zehl. Latw. tull. J. T.
Luga 10 dseefaschanas numuri.
Rigā.
Beribas beedriba (Alstonawa), swehtdeen, augusta 16. d.:
Bagata frustmahte.
Joku luga ar dseefaschamu 3 zehl. Latw. tull. J. T.
Behz teatra:

Balle.
Walmeeras
Fatw. beedriba.
Sestdeen, augusta 22. d.:
Labi zilweki.
Sachshwes aina ar dseefaschamu 3 zehl. no A. Allunana.
Sahlums pulst. 1/9 wafara.

Rujenē.
(Brempein sahle.)
Swehtdeen, augusta 28. d.:
Bagata frustmahte.
Joku luga ar dseefasch. 3 zehl. Latw. tull. J. T. — Luga 10 dseefaschanas numuri.
Sahlums pulstien 1/7 wafara.
Behz teatra:

Balle.
Pirmddeen, augusta 24. d., turpat:
Labi zilweki.
Sachshwes aina ar dseefaschamu 3 zehl. no A. Allunana.
Sahlums pulst. 7 wafara.
Brefeto . . . Adolf Allunana fga.
Kittija Werduu Marija Allunana jhdse.
Zmiteta donna
Luzija d'Al.
wadores . . . Jurjann Andreis.
Delahi . . . Elsa Allunana jhdse.
Tuwatlas finas asifschas un programds.
Ishkolotajs: Jurjann Andreis, teatra wadons.

Ahdu un sigleetu tirgotawas
M. P. Sudjin,
Rigā, Terbatas eela Nr. 7 un 14, Rigā,
peebahwa leela iswehle:
wifadas solu, bindsolu, pastalu un apawu wirsahdas, sigleetas, wilnu, wifus karpuecku un seglieecku peederumns, Dubowa juktes, sabhaku forschuwos un schekes, la ari daschadas zitas abdu prezes par loti peechmigitam zenam.
Solu ahdas
sahlot no 16 rbl. par pudu.

Tukumam un apkahrtnei!
Bagodinos zeen. publikai pasinet, la weikala paplajschinaschanas labad, sahlot ar jultija 12. d. 1898. g., esmu sawu
grahmatu un rakstamu leetu pahrdotawu no libhschinesas weetas
pahrweetojis eela eela Nr. 7,
K. Mirama fga namā, blakus Tulumu literatu basnijai (fencal P. Behrsina fga grahmatu pahrdotawas solasa).
Wifa zeeniba **J. Birsgals,**
grahmatu un rakstamu leetu pahrdotawas ihpafschneeks,
Lufumā, eela eela Nr. 7.

M. RUTTAKAS
Weberstr. 20
RIGA.
ORIGINAL
VICTORIA N° 3.
Lai neweens nekawejas,
gribedams kur zitu pikt schujmaschinu, eepreefch titai apskatit muhfu augstrozigds

Original, Wiktorija "schujmaschinas.
Original „Wiktorija“ maschinas
frabta par 20% weeglat, ahtraal un bes trofshana, la lusa zita, rebz Singera, waj libhschigam sistemam pagatawota maschina. Weentafsches, isurigalats melanijms, la la gandrihs nelad naw wajadbiga islabot.
H. Mundlos & Co., Magdeburgā.
Weeniga pahrdotawa Baltija

M. Ruttakas, Rigā,
Behweru eela Nr. 20.
Zaur scho pasinoju, ta no 15. jultija 1898. g. esmu sawu drukatawu un litografiju pahrzehlis no Leelas eelas Nr. 20 us
Katolu eelu Nr. 7.
Turpat es ari eerihlofchu ar 1. augustu sahlot
vilnigu grahmatu un rakstamu leetu pahrdotawu,
kadehi zeen. publiku laipni luhdsu mani ar apstellejumeem pagodināt.
Wifa zeeniba
G. Landsbergs, Selgawā.

Drulats un dabujams pee bishu- un grahmatu-drulatoja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigā, pee Petera basnijas.